

AKREDITÁCIA SPOLOČNÝCH ŠTUDIJNÝCH PROGRAMOV

INFORMAČNÁ BROŽÚRA PRE VYSOKÉ ŠKOLY

OBSAH BROŽÚRY

1

Úvod

2

Čo je to spoločný študijný program

3

Spoločné študijné programy so
zahraničnými vysokými školami

4

Spoločné študijné programy medzi
slovenskými vysokými školami

Úvod

Legislatíva

Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o VŠ“)

Zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kvalite“)

Spoločné študijné programy uskutočňované medzi vysokými školami v rôznych krajinách sú súčasťou tzv. cezhraničného vzdelávania (cross-border/ transnational education).

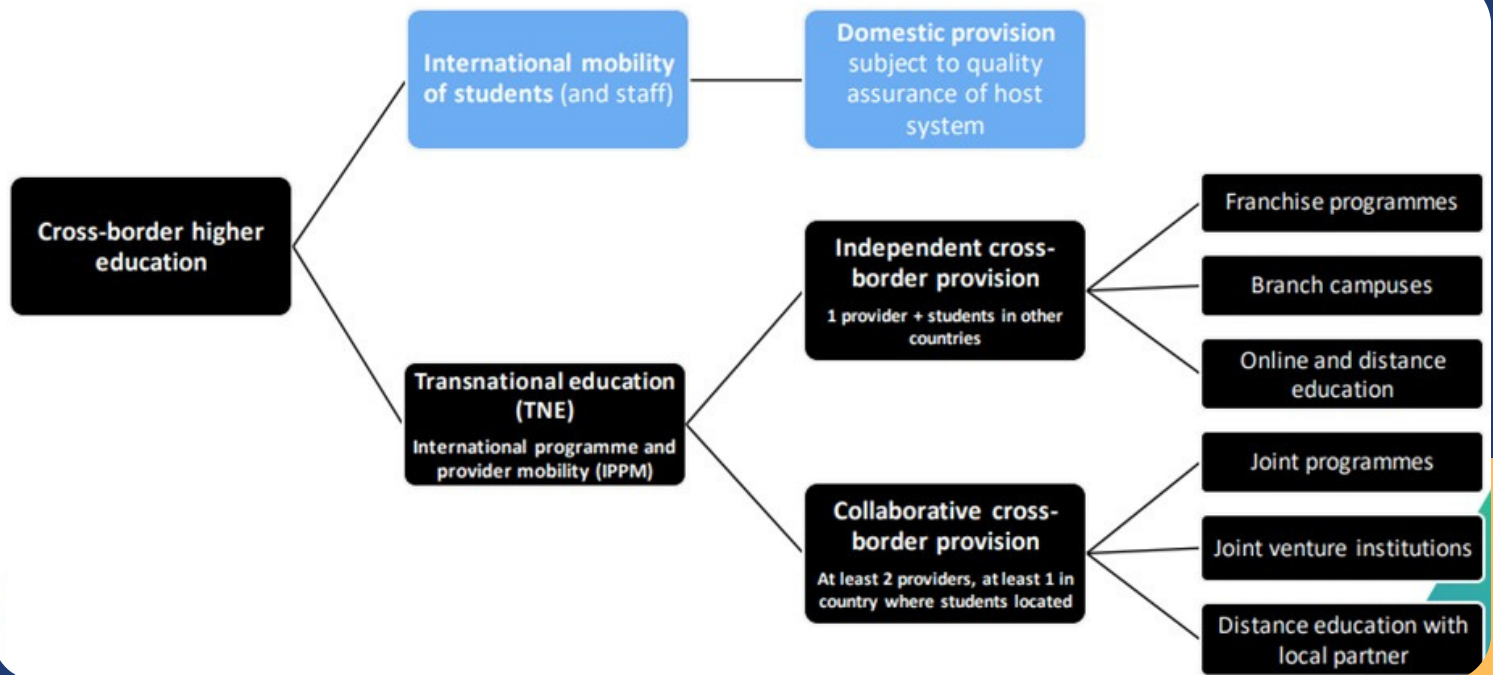

Schéma cezhraničného vzdelávania používaná OECD, ENQA/EQAR a ďalšími relevantnými partnermi (zdroj: OECD)

Čo je to spoločný študijný program?

Spoločný študijný program je študijný program uskutočňovaný dvoma a viacerými vysokými školami. Ukončený môže byť jedným diplomom spoločne vydaným všetkými spolupracujúcimi vysokými školami (joint degree) alebo každou zo zapojených inštitúcií samostatne (double/multiple degree). Spôsob udelenia diplomov, teda joint alebo double degree, si určuje vysoká škola v zmysle § 54a zákona o VŠ vysoká škola v dohode o spolupráci s ostatnými zainteresovanými školami.

Okrem joint a double degree môžeme rozlišovať spoločné študijné programy uskutočňované v spolupráci slovenskej vysokej školy a jednej alebo viacerých zahraničných vysokých škôl, alebo v spolupráci dvoch alebo viacerých slovenských vysokých škôl. Európska komisia pripravuje aj tzv. European degree (Európsky diplom), resp. European degree label (Značka Európskeho diplomu), avšak momentálne nie je schválené finálne nastavenie kritérií pre tento typ študijných programov.

Spoločné študijné programy so zahraničnými vysokými školami

Existujú dve možnosti akreditácie týchto spoločných študijných programov:

VNÚTORNÁ „AKREDITÁCIA“

Všetky vysoké školy v zmysle zákona o kvalite museli požiadať o posúdenie vnútorných systémov zabezpečovania kvality. Po kladnom posúdení vnútorných systémov (rozhodnutie podľa § 25 ods. 1 zákona o kvalite) môžu v študijných odboroch a stupňoch uvedených v rozhodnutí SAAVŠ vytvárať, uskutočňovať a upravovať študijné programy. To znamená aj možnosť vytvárať spoločné študijné programy so zahraničným partnerom/partnermi.

Proces akreditácie by mal fungovať tak, že slovenská vysoká škola si vnútornými procesmi akredituje časť študijného programu, ktorý zabezpečuje. Zahraničný partner postupuje v zmysle právnej úpravy domovského štátu. Následne pošle slovenská vysoká škola Ministerstvu školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR na odbor vysokoškolského vzdelávania a kvality vysokého školstva žiadosť obsahujúcu všetky údaje potrebné pre zápis do registra študijných programov a prílohy (žiadosť rektora, uznesenie orgánu schvaľujúceho študijné programy, ...) v zmysle usmernenia. V tomto prípade je potrebné doplniť údaj o partnerskej zahraničnej vysokej škole (stačí len názov). Zadaním tejto informácie do registra študijných programov sa vyznačí v systéme príznak, že ide o spoločný študijný program. Evidenciu študijného programu v domovskej krajine partnerskej inštitúcie si zabezpečuje daná zahraničná vysoká škola.

Spoločné študijné programy so zahraničnými vysokými školami

EURÓPSKY PRÍSTUP K ZABEZPEČOVANIU KVALITY SPOLOČNÝCH ŠTUDIJNÝCH PROGRAMOV (ĎALEJ LEN „EA“)

Od 1. 2. 2025 je účinná novela zákona o kvalite, ktorý zavádza v novom § 30a akreditáciu tzv. cezhraničných spoločných študijných programov. Tento postup je ustanovením tzv. European approach on quality assurance of joint study programmes (Európsky prístup k zabezpečovaniu kvality spoločných študijných programov; ďalej len „EA“) do slovenskej legislatívy. Cieľom EA je odbúrať bariéry v spolupráci vysokých škôl z dvoch a viacerých rozdielnych štátov s rôznou právnou úpravou pre akreditáciu. Neaplikujú sa vtedy národné štandardy a procesy, ale postupuje sa podľa EA procesov a štandardov schválených na konferencii ministrov zodpovedných za vysoké školstvo v roku 2016. Stále je však potrebné dodržať ustanovenia zákona o vysokých školách a zákona o zabezpečovaní kvality ak sa vťahujú na spoločné študijné programy. Zabezpečovanie kvality v EA je v súlade s ESG 2015. Viac informácií o celom procese EA sa nachádza na stránke Európskeho registra zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania (EQAR) <https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/>.

V tomto prípade si môže vysoká škola vybrať z viacerých možností ako „akreditovať“ spoločný študijný program cez EA. Ak všetky partnerské inštitúcie pre daný študijný program majú inštitucionálnu akreditáciu, nemusí žiadať o akreditáciu žiadnu agentúru. Alebo si môže vybrať zo všetkých agentúru registrovaných v EQARe, vrátane Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo (ďalej len „agentúra“). Prebehne tak len jedno konanie o akreditácii, ktoré bude platné pre všetky inštitúcie podieľajúce sa na študijnom programe. Aplikovať sa budú štandardy EA a nie slovenské akreditačné štandardy.

Zápis študijného programu do registra študijných programov následne zabezpečuje podľa § 31a ods. 7 zákona o kvalite agentúra.

Nota bene

Európsky prístup k zabezpečovaniu kvality spoločných študijných programov sa týka len študijných programov uskutočňovaných medzi dvoma a viac vysokými školami so sídlom v rôznych krajinách. Neuplatňuje sa na spoločné študijné programy medzi dvoma vysokými školami v jednom štáte alebo na iné typy cezhraničného vzdelávania – napr. pobočky zahraničnej vysokej školy a pod.

Každý študijný program sa stáva akreditovaným až zápisom do registra študijných programov, preto vnútorný proces zabezpečovania kvality, ktorý vedie k schváleniu študijného programu nie je nazývaný akreditáciou. Do doby, kým sa daný študijný program nezapíše do registra, **nie je akreditovaný** - nedajú sa na naň zapisovať študenti a nie je možné ho uskutočňovať.

Spoločný študijný program medzi slovenskými vysokými školami

ŠTUDIJNÝ PROGRAM MEDZI DVOMA ALEBO VIACERÝMI VYSOKÝMI ŠKOLAMI SO SÍDLOM V SR

V prípade spoločného študijného programu medzi dvoma a viacerými vysokými školami so sídlom v SR sa nevyužíva EA. Každá zo spolupracujúcich vysokých škôl, ak má právo vytvárať študijné programy (rozhodnutie podľa § 25 ods. 1 zákona o kvalite) v danom študijnom odbore a stupni, si vnútorným procesom schváli/„akredituje“ časť študijného programu, ktorú bude zabezpečovať. Presné detaily spolupráce a obsahu študijného programu si dohodnú vysoké školy v dohode o spolupráci podľa § 54a zákona o VŠ. Toto ustanovenie je všeobecné, čím dáva vysokým školám dostatočnú flexibilitu a možnosti nastaviť si spoluprácu podľa vlastných potrieb, vrátane rozloženia štúdia na jednotlivé vysoké školy.

Register študijných programov momentálne neobsahuje vhodnú funkcionálnosť pre zápis spoločného študijného programu dvoch a viacerých slovenských vysokých škôl. Vo februári 2025 sa uskutočnilo koordinačné stretnutie zástupcov vysokých škôl zapojených do výzvy pre konzorciá z K8 POO. Na danom stretnutí sa prediskutoval najvhodnejší model evidencie týchto spoločných študijných programov, ktorý sa aplikoval aj v minulosti a ktorý sa aplikoval aj na ďalšie takéto programy vytvorené v roku 2025.

Evidencia bude prebiehať tak, že jedna z vysokých škôl uskutočňujúcich spoločný študijný program zašle ministerstvu na vyššie uvedený odbor doklady potrebné pre zápis študijného programu do registra študijných programov. Pri tom okrem požadovaných príloh v zmysle zaslaného usmernenia priloží aj názvy spolupracujúcich slovenských vysokých škôl a prílohy preukazujúce schválenie takéhoto študijného programu aj ostatnými partnerskými vysokými školami (teda súhlas rektora a rady kvality alebo obdobného orgánu za každú z uvedených vysokých škôl). Následne ministerstvo zapíše študijný program do registra študijných programov – pre každú vysokú školu samostatne. Teda jeden študijný program de jure bude mať pridelené de facto dva samostatné kódy (prípadne viac podľa počtu škôl) – každý naviazaný na konkrétnu vysokú školu.

Tento model zapisovania študijných programov do registra má nasledujúce výhody:

- Umožňuje presuny študentov v CRŠ v rámci jednotlivých fáz štúdia medzi vysokými školami, pričom je jasné, ktorú časť štúdia študent absolvoval na ktorej vysokej škole – najmä pre účely rozpočtu a pridelovania dotácie zo štátneho rozpočtu verejným VŠ, Bráni tomu, aby študijným programom uskutočňovaným v dvoch študijných odboroch vysoká škola získala právo na
- vytváranie študijných programov v ďalšom študijnom odbore.

Príklad: Vysoká škola X má právo na študijný odbor biológia a vysoká škola Y na študijný odbor fyzika, pričom nemá právo na ŠO biológia. Obe však vytvoria spoločný študijný program biofyzika v študijných odboroch biológia a fyzika. Ak by sme pokračovali klasickým zápisom študijného programu na obe vysoké školy, vysoká škola Y by týmto zápisom získala právo vytvárať a uskutočňovať študijné programy aj v študijnom odbore biológia, čo nie je želaný stav. Využitím dvoch samostatných kódov sa predíde priznávaniu práv na vysoké školy v iných študijných odboroch, než v ktorých už práva majú.

Ministerstvo školy, výskumu, vývoja a mládeže SR

✉ vojtech.przybyla@minedu.sk

